

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความความเป็นและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีการแบ่งแยกการใช้อำนาจอธิปไตยผ่านทางรัฐสภา (ฝ่ายนิติบัญญัติ) คณะรัฐมนตรี (ฝ่ายบริหาร) และศาล (ฝ่ายตุลาการ) โดยฝ่ายนิติบัญญัติใช้อำนาจหน้าที่ประการหนึ่งในการตรากฎหมายผ่านทางรัฐสภา ซึ่งการใช้อำนาจหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติดังกล่าวจะต้องกระทำตามกรอบที่รัฐธรรมนูญบัญญัติและสามารถถูกตรวจสอบหรือถูกถ่วงดุลได้โดย ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ หรือกระบวนการทางรัฐสภา และตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญนี้ต้องการที่จะปฏิรูปทางการเมืองโดยมีสาระสำคัญ เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพิ่มขึ้น ตลอดจนปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น¹

ในประเทศใช้ระบบรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษร หลักประกันสถานะความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญที่สำคัญประการหนึ่ง เพื่อให้รัฐธรรมนูญมีความศักดิ์สิทธิ์ได้แก่ การควบคุมกฎหมายมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ โดยมีบัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 6 ว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้” การที่ปล่อยให้กฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญย่อมนำไปสู่การละเมิดหลักการปกครองของประเทศหรือการละเมิดซึ่งสิทธิเสรีภาพของประชาชน และทำให้เกิดปัญหาตามมาทั้งในด้านการเมืองและการปกครองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สำหรับองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายในรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติให้มีศาลรัฐธรรมนูญ (Constitutional Court) เกิดขึ้นเป็นครั้งแรก โดยเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่พิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายจากคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ มาเป็น โครงสร้างและกระบวนการแบบองค์กรศาล ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่สำคัญหลายประการ เช่น การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างกฎหมายก่อนการใช้อำนาจ (pre – publication control) ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 262 โดยควบคุมและตรวจสอบผ่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (มาตรา 262 (1) (2)) ผ่านนายกรัฐมนตรี (มาตรา 262 (3)) การควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายภายหลังการใช้อำนาจ (post – publication control) โดยควบคุมและตรวจสอบผ่าน

¹ คำปรารภของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540.

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 198 ผ่านกระบวนการทางศาล ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 264 การควบคุมการตราพระราชกำหนดของฝ่ายบริหารให้เป็นไปตามเงื่อนไข ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 219 และการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับกรณีการใช้อำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ (Organs under the Constitution) ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 266 เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สำหรับการใช้อำนาจขององค์กรศาลหรือองค์กรตุลาการมีความแตกต่างไปจากลักษณะการใช้อำนาจขององค์กรฝ่ายบริหารหรือการใช้อำนาจขององค์กรฝ่ายนิติบัญญัติที่ไม่ต้องมีคำร้องขอจากปัจเจกบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับผลได้ผลเสียที่จะเกิดขึ้น หรือในกรณีที่แม้จะมีข้อพิพาทเกิดขึ้นแต่ไม่มีผู้ใดหรือองค์กรใดร้องขอให้องค์กรตุลาการทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นที่พิพาทนั้น องค์กรตุลาการย่อมไม่อยู่ในสถานะที่จะริเริ่มก้าวล่วงเข้าไปใช้อำนาจโดยพลการได้ แม้จะเป็นขอบเขตแห่งอำนาจของตนโดยแท้ก็ตามไม่ว่ากรณีใด ๆ² ดังนั้นการใช้อำนาจขององค์กรศาลหรือองค์กรตุลาการจึงเป็นไปภายใต้เงื่อนไขที่จำกัดโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายและจะต้องมีคำร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัยก่อนเสมอ

อำนาจหน้าที่ประการหนึ่งของศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ในการควบคุมตรวจสอบ “ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยตามมาตรา 93 หรือร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดที่รัฐสภาลงมติยืนยันตามมาตรา 94 ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายอีกครั้งหนึ่ง

(1) หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี แล้วให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความคิดเห็นดังกล่าวส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยและแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า

² กนิษฐา เชื้อวิทย์, การควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายที่ตราขึ้นโดยองค์กรนิติบัญญัติโดยองค์กรตุลาการ, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532), หน้า 112 - 113.

(2) หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภา รวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือ ประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี แล้วให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ส่งความเห็น นั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า

(3) หากนายกรัฐมนตรีเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้หรือตราขึ้นโดยไม่ ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้ส่งความเห็นเช่นว่านั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อ วินิจฉัย และแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาทราบโดยไม่ชักช้า

ในระหว่างที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ให้นายกรัฐมนตรีระงับการ ดำเนินการเพื่อประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังกล่าวไว้จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย

ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้หรือตราขึ้น โดยไม่ถูกต้องตาม บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ และข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น ให้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่าง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้แต่มิใช่กรณีตามวรรคสาม ให้ข้อความ ที่ขัดหรือแย้งนั้นเป็นอันตกไป และให้นายกรัฐมนตรีดำเนินการตามมาตรา 93 หรือมาตรา 94 แล้วแต่กรณีต่อไป³ การควบคุมตรวจสอบร่างกฎหมายที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 262 ผู้เสนอความเห็น ได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิก วุฒิสภา หรือสมาชิกทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิก เท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา (มาตรา 262 (1)) หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน (มาตรา 262 (2)) หรือ นายกรัฐมนตรี (มาตรา 262 (3)) เมื่อเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญใดมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตาม รัฐธรรมนูญ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธาน รัฐสภา แล้วแต่กรณี หรือนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ส่งความเห็นเช่นว่านี้ไปยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัย การบัญญัติของรัฐธรรมนูญเช่นนี้ทำให้มีกลไกในการถ่วงดุลตรวจสอบการใช้

³ มาตรา 262

อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติในการตรากฎหมายได้ 2 ลักษณะ⁴ กล่าวคือ ลักษณะประการที่หนึ่ง ความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายที่พิจารณาจากแบบพิธีในการบัญญัติกฎหมาย ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น ๆ ได้ถูกบัญญัติขึ้นโดยถูกต้องครบถ้วนตามเงื่อนไขและขั้นตอนต่าง ๆ ที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้หรือไม่ ลักษณะประการที่สอง ความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายที่พิจารณาจากเนื้อหาของกฎหมาย ว่าบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าว มีเนื้อหาสาระตัดะสอดคล้องกับหลักการต่าง ๆ ที่ประกอบกันขึ้นเป็นเนื้อหาสาระแห่งรัฐธรรมนูญหรือไม่

อย่างไรก็ตาม การตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติในการตรากฎหมาย ขั้นตอนก่อนประกาศใช้บังคับสามารถเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญควบคุมตรวจสอบได้นั้น นับว่าเป็นกลไกอันสำคัญประการหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อพิทักษ์ความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน นับแต่ศาลรัฐธรรมนูญก่อตั้งขึ้น ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ศาลรัฐธรรมนูญได้ ปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจแทนคณะตุลาการรัฐธรรมนูญในการควบคุม ตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างกฎหมายที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว มีทั้งกรณีของปัญหาเนื่องมาจากเนื้อหาสาระตัดะสอดคล้องของกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ปัญหาแบบพิธีการบัญญัติกฎหมายไม่ว่าจะเป็นกระบวนการตรากฎหมายหรือรูปแบบของกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่สำคัญประกอบด้วย เรื่อง พระราชกำหนดเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจของรัฐบาล 4 ฉบับ ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.... ร่างพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ... ร่างพระราชบัญญัติ การผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ...) เป็นต้น และ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในการควบคุมตรวจสอบร่างกฎหมายที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ ให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา 268 ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาให้ทราบถึง หลักการควบคุมตรวจสอบร่างกฎหมายมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หลักเกณฑ์และวิธีการตรากฎหมายของรัฐสภา ขั้นตอนของการเสนอร่างกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้วให้ศาลรัฐธรรมนูญควบคุมตรวจสอบทุกขั้นตอน ตลอดจนศึกษาคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 262 เพื่อให้ทราบถึง สภาพปัญหาและข้อจำกัดของกระบวนการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของ

⁴ กนิษฐา เชี่ยววิทย์, การควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายที่ตราขึ้น โดยองค์กรนิติบัญญัติโดยองค์กรตุลาการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), หน้า 22.

ร่างกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ มีข้อจำกัดประการใด ซึ่งการศึกษานี้จะช่วยให้มีข้อเสนอแนะในการเสนอร่างกฎหมายที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วเพื่อส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญว่าเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญหรือไม่

1.2 สมมติฐาน

การควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างกฎหมาย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 262 มีข้อจำกัดโดยศาลรัฐธรรมนูญไม่อาจหยิบยกร่างกฎหมายขึ้นวินิจฉัยเองได้หากไม่มีคำร้องขอ รวมทั้งประชาชนก็ไม่มีสิทธิเสนอคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรง จึงอาจส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายเพื่อพิทักษ์ความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ดังนั้น สมควรที่จะทำการศึกษากระบวนการควบคุมตรวจสอบร่างกฎหมายที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วโดยศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ทราบถึงคำตอบของปัญหาและสามารถนำไปใช้ปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา 262 ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อหลักประกันความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญตลอดจนการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษา แนวคิดและทฤษฎี ว่าด้วยการควบคุมตรวจสอบร่างกฎหมายมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ หลักการใช้อำนาจอธิปไตยผ่านผู้แทน และบทบาทขององค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย
- 2) เพื่อศึกษาค้นคว้าทำความเข้าใจ บทบาทและอำนาจหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญในการควบคุมตรวจสอบกฎหมายมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญในต่างประเทศ เรื่องระบบและวิธีการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายมิให้กฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส
- 3) เพื่อศึกษาถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญในการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติในกระบวนการตรากฎหมาย ขั้นตอนการเสนอร่างกฎหมาย

ที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญควบคุมตรวจสอบ ตามบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 262

4) เพื่อศึกษาและหาแนวทางในการเสนอร่างกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญควบคุมและตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เพื่อนำไปสู่กระบวนการในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้จะได้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญต่อไป

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ทำการศึกษาเพื่อความเข้าใจในเรื่อง แนวคิด ทฤษฎี ว่าด้วยการควบคุมตรวจสอบร่างกฎหมายมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ หลักความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย หลักการแบ่งแยกอำนาจ ระบบและวิธีการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย สาระสำคัญในการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างกฎหมาย บทบาทและอำนาจหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญในการควบคุมตรวจสอบกฎหมายมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญในต่างประเทศ อำนาจหน้าที่ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการตรากฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติและบทบาทอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ เชื่อมโยงไปถึงขั้นตอนการเสนอร่างกฎหมายที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างกฎหมาย ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา 262

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

ผลงานทางวิชาการ จัดทำโดยการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ศึกษา รวบรวมข้อมูลจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมายที่เกี่ยวข้อง วิทยานิพนธ์ บทความ เอกสารอ้างอิงทางกฎหมาย และคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องในการศึกษา

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ทำให้ทราบถึง หลักการในการควบคุมตรวจสอบร่างกฎหมายมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยหลักความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย หลักว่าด้วยการใช้อำนาจอธิปไตยผ่านผู้แทน หลักการปกครองโดยกฎหมาย

2) ทำให้ทราบถึง หลักแห่งความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญและรูปแบบขององค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย

3) ทำให้ทราบถึง กระบวนการตรากฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติ หลักเกณฑ์การเสนอความเห็นในการสร้างกฎหมายเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างกฎหมายที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วทุกขั้นตอน ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา 262

4) ทำให้ทราบถึง ขอบเขตและผลในการควบคุมตรวจสอบร่างกฎหมายที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วของศาลรัฐธรรมนูญ รวมถึงแนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในการควบคุมตรวจสอบร่างกฎหมายบางกรณี

5) ทำให้ได้แนวทางในการเสนอความเห็นร่างกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้วโดยสมควรเพิ่มภาคการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งนี้เพื่อเพิ่มช่องทางในการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติและเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยภาคประชาชนได้อีกทางหนึ่ง

6) ทำให้ได้แนวทางที่จะนำไปปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา 262 ในส่วนที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ตราขึ้นหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญซึ่งอาจจะมีขึ้นได้ในอนาคตต่อไป ควรมีบทบังคับให้ต้องส่งศาลรัฐธรรมนูญควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญอันจะนำไปสู่กฎหมายที่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญต่อไป